

สรุปบทเรียนการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์
หลักสูตรและช่องทางการเรียนรู้ แบบ e - Learning เพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล
การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล Digital Technology TDGA

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม นางดรณี เหมืองหลิ่ง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สังกัด ฝ่ายบริหารทั่วไป สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓
ประเมินรอบที่ ๒/๒๕๖๙ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

๑. หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning) : Digital Literacy : ความฉลาดทางดิจิทัล
(Digital Intelligence) ๒/๒๕๖๙

บทนำ

Digital Literacy : ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) เป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางด้านดิจิทัล และข้อมูลในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ และทักษะทางด้านเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล ความฉลาดของดิจิทัลเป็นผลการการศึกษาและพัฒนาของหน่วยงานที่เกิดจากความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั่วโลก ร่วมกันประสานงานร่วมมือที่มุ่งมั่นให้เด็ก ๆ ทุกคนในประเทศได้รับการศึกษาทางด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัยด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่

ความฉลาดทางด้านดิจิทัล เป็นกรอบแนวความคิดที่ครอบคลุมความสามารถทางด้านเทคนิค ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดทางสังคมที่มีพื้นฐานอยู่ในค่านิยมทางศีลธรรมที่ช่วยให้บุคคลเผชิญหน้า กับทางดิจิทัลความฉลาดทางด้านดิจิทัลมี ๓ ระดับ ๘ ด้านและ ๒๕ สมรรถนะที่ประกอบไปด้วยความรู้ทักษะทัศนคติและค่านิยม กล่าวถึงทักษะด้านของความฉลาดทางด้านดิจิทัล ในระดับพลเมืองของดิจิทัลซึ่งเป็นการสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อในรูปแบบที่ปลอดภัยรับผิดชอบมีจริยธรรมหนึ่งการรักษาอัตลักษณ์ที่ดี จะมีการเรียนรู้การพัฒนาการสื่อสารผู้อื่นการนับ และการนับผู้อื่นการป้องกันตัวเองและผู้อื่นทักษะการคิดวิเคราะห์ที่วิจารณ์ญาณที่ดีก็จะเป็นการวิเคราะห์ เมื่อมีวิจารณ์ญาณที่ดีมีองค์ประกอบดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ๓ ทักษะการรักษาความปลอดภัยของตัวเองในโลกดิจิทัลไซเบอร์ เพื่อป้องกันการขโมยอัตลักษณ์ ป้องกันการโจรกรรม ป้องกันความเสียหายของข้อมูลและอุปกรณ์ ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว ไม่ควรตั้งรหัสผ่านของบัญชีที่ง่ายเกินไปตั้งรหัสผ่านหน้าจอในการใช้สมาร์ตโฟนอยู่เสมอ การแชร์ข้อมูลส่วนตัวในสื่อโซเชียลมีเดียอย่างระมัดระวังใส่ใจกับการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวอย่าใช้ Wi-Fi สาธารณะข้อมูลส่วนตัวภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้งานมีไว้บนโลกออนไลน์ดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการข่มขู่หรือหยาดคายหลอกลวง การคุกคามทางเพศผ่านสื่อออนไลน์ การแอบอ้างผู้อื่น และการสร้างกลุ่มโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะการจัดการเมื่อถูกกลั่นแกล้งบนโซเชียล ในส่วนนี้สำคัญมากควรหยุดการตอบโต้บล็อกการปิดกั้น และการแจ้งให้ทราบ ทักษะการใช้เทคโนโลยีมีจริยธรรมส่วนนี้ สำคัญมากที่จะโพสตรูปหรือข้อความลงบนสื่อออนไลน์ที่สร้าง ความเกลียดชังทางออนไลน์ไม่ล่วงล้ำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นผ่านสื่อดิจิทัล การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ญาณก่อนว่าควรหรือไม่

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ตระหนักรู้ถึงความสำคัญ และมีทักษะในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เท่าทันภัยคุกคามไซเบอร์ รู้วิธีการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการทำงานได้อย่างปลอดภัย

เนื้อหาในหลักสูตร

หัวข้อที่ ๑ Digital Identity อัตลักษณ์ดิจิทัล – โลกดิจิทัล

หัวข้อที่ ๑ Digital Identity อัตลักษณ์ดิจิทัล – อัตลักษณ์ดิจิทัล

หัวข้อที่ ๑ Digital Identity อัตลักษณ์ดิจิทัล – ความเป็นส่วนตัว ในโลกดิจิทัล

หัวข้อที่ ๒ Digital Use การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม – การใช้เทคโนโลยีอย่างสมดุล

หัวข้อที่ ๒ Digital Use การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม – การเอาใจเขามาใส่ใจเราทางดิจิทัล

หัวข้อที่ ๓ Digital Security การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล

หัวข้อที่ ๔ Digital Literacy ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล – การใช้งานสื่อสารสนเทศ

หัวข้อที่ ๔ Digital Literacy ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล – ผู้จัดทำสื่อและสารสนเทศ

หัวข้อที่ ๕ Digital Communication ด้านการสื่อสารดิจิทัล – ร่องรอยดิจิทัล

หัวข้อที่ ๕ Digital Communication ด้านการสื่อสารดิจิทัล – การมีปฏิสัมพันธ์และการสร้าง ความร่วมมือ

หัวข้อที่ ๖ Digital Disruption การปรับตัวในยุคดิจิทัล

หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning) :

Digital Literacy : ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence)

ระดับของความฉลาดทางดิจิทัล แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

ระดับที่ ๑ : Digital Citizenship (การเป็นพลเมืองดิจิทัล)

– มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย รับผิดชอบ และมีจริยธรรม

ระดับที่ ๒ : Digital Creativity (การสร้างสรรค์ดิจิทัล)

– การเปลี่ยนผู้เข้ามาเป็นผู้สร้างสรรค์เนื้อหานวัตกรรม และขับเคลื่อนข้อมูล

ระดับที่ ๓: Digital Entrepreneurship (การเป็นผู้ประกอบการดิจิทัล)

– การใช้ประโยชน์จากดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา นำมาสร้างมูลค่า หรือสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ข้อมูล	แนวปฏิบัติที่ดี
 ชื่อ-นามสกุล	ควรใช้ชื่อ-นามสกุล ที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย และไม่ควรใช้ชื่อของผู้อื่น
 รูปประจำตัว	ไม่ใช้ภาพของผู้อื่นมาเป็นรูปภาพประจำตัวหรือละเมิดค่าให้ผู้อื่นเสียหาย
 ข้อมูลส่วนตัว	ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว และไม่เปิดเผยข้อมูลที่ไม่ควรเผยแพร่
 ประวัติการใช้งาน	ตรวจสอบประวัติการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต หากประวัติเสียหายให้ทำการลบ
 เนื้อหาที่เผยแพร่	ตรวจสอบเนื้อหา ข้อความ รูปภาพที่เราได้เผยแพร่ในโลกดิจิทัล
 สถานะที่อัปเดต	ตรวจสอบการอัปเดตของแอปพลิเคชันบนมือถือ หากพบว่ามีไม่เหมาะสมให้ลบ
 กลุ่มที่เข้าร่วม	ตรวจสอบกลุ่มที่เข้าร่วม หากมีเนื้อหาไม่เหมาะสมให้กดออกจากกลุ่ม
 บุคคลที่ติดตาม	ตรวจสอบบุคคลที่รับเป็นเพื่อน หากพบว่ามีไม่เหมาะสมให้ลบ
 ความคิดเห็น	ตรวจสอบการแสดงความคิดเห็น หากไม่เหมาะสมให้ลบ

สรุปเนื้อหา

หัวข้อที่ ๑ : Digital Identity (อัตลักษณ์ดิจิทัล)

- โลกดิจิทัล : พื้นที่จำลองบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงผู้คน ข้อมูล และระบบเข้าด้วยกัน กิจกรรมในโลกความจริงถูกย้ายมาอยู่บนโลกดิจิทัล ทำให้เกิดความสะดวกสบาย แต่ก็มาพร้อมกับความเสี่ยงทางความปลอดภัย

- อัตลักษณ์ดิจิทัล : ข้อมูลทุกประเภทที่ระบุตัวตนของเราในโลกออนไลน์ เช่น บัญชีผู้ใช้ (Username) รูปโปรไฟล์ ประวัติการทำงาน หรือพฤติกรรมบนโลก การสร้างอัตลักษณ์ที่ดี (Digital Footprint ด้านบวก) จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความปลอดภัยในการทำงาน

- ความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล : สิทธิในการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ให้ผู้อื่นนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต สิ่งสำคัญคือการตั้งค่าความเป็นส่วนตัว (Privacy Settings) การคิดก่อนแชร์ข้อมูลส่วนตัว เช่น เลขบัตรประชาชน ที่อยู่ หรือเบอร์โทรศัพท์ เพื่อป้องกันการถูกโจรกรรมข้อมูล (Identity Theft)

หัวข้อที่ ๒ : Digital Use (การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม)

- การใช้เทคโนโลยีอย่างสมดุล : การบริหารจัดการเวลาในการอยู่หน้าจอ (Screen Time) และการใช้ชีวิตในโลกจริงอย่างพอดี เพื่อป้องกันภาวะเสพติดเทคโนโลยี (Technology Addiction) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย (สายตา ออฟฟิศซินโดรม) และสุขภาพจิต

- การเอาใจเขามาใส่ใจเราทางดิจิทัล (Digital Empathy) : ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและเห็นอกเห็นใจผู้อื่นบนโลกออนไลน์ ตระหนักว่าข้อความที่เราพิมพ์มีผลกระทบต่อจิตใจของคนอื่น หลีกเลี่ยงการบูลลี่ (Cyberbullying) และเคารพความแตกต่างทางความคิด

หัวข้อที่ ๓ : Digital Security (การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล)

- การป้องกัน และจัดการความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ : มุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยให้ข้อมูลและระบบ เช่น การตั้งรหัสผ่านที่คาดเดายาก (Strong Password), การยืนยันตัวตนแบบ ๒ ชั้น (2FA), การสังเกตและหลีกเลี่ยงภัยลึกลับหลอกลวง (Phishing), และการไม่ดาวน์โหลดไฟล์จากแหล่งที่น่าเชื่อถือเพื่อป้องกันมัลแวร์หรือไวรัส

หัวข้อที่ ๔ : Digital Literacy (ด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล)

- การใช้งานสื่อสารสนเทศ : ทักษะการเข้าถึง ค้นหา และวิเคราะห์ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ต้องรู้จักการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Fact-Checking) ก่อนนำไปอ้างอิง เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของข่าวปลอม (Fake News)

- ผู้จัดทำสื่อและสารสนเทศ : การทำความเข้าใจ "วัตถุประสงค์ของผู้สร้างสื่อ" ว่าสร้างขึ้นเพื่อโฆษณา ให้ความรู้ หรือบันเทิง และเมื่อเราผันตัวเป็นผู้สร้างสื่อเอง ต้องมีความรับผิดชอบ ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ (Copyright) และให้เครดิตแหล่งที่มาอย่างถูกต้อง

หัวข้อที่ ๕ : Digital Communication (ด้านการสื่อสารดิจิทัล)

• ร่องรอยดิจิทัล (Digital Footprints) : ประวัติหรือข้อมูลการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เราทิ้งไว้ ทั้งที่ตั้งใจ (เช่น โพสต์รูป คอมเมนต์) และไม่ตั้งใจ (เช่น ประวัติการค้นหา คูกี้เว็บ) ร่องรอยเหล่านี้จะคงอยู่ตลอดไป และสามารถถูกขุดคุ้ยกลับมาส่งผลกระทบต่ออนาคตหรือการทำงานได้ จึงต้องสื่อสารอย่างมีสติ

• การมีปฏิสัมพันธ์และการสร้างความร่วมมือ : การใช้เครื่องมือดิจิทัล (เช่น Email, Chat, Project Management Tools) ในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีมารยาททางอินเทอร์เน็ต (Netiquette) และเลือกใช้ช่องทางให้เหมาะกับกาลเทศะ

หัวข้อที่ ๖ : Digital Disruption (การปรับตัวในยุคดิจิทัล)

• การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีใหม่ๆ (เช่น AI, Big Data, Cloud Computing) ที่เข้ามาทดแทนรูปแบบธุรกิจหรือการทำงานเดิม การปรับตัวในยุคนี้จำเป็นต้องมี Growth Mindset พร้อมทั้งจะเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill/Upskill) และมีความยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อให้อยู่รอดและก้าวทันความเปลี่ยนแปลง

สรุป

การอบรมครั้งนี้ช่วยให้การพัฒนางานความรู้ ทักษะเชิงปฏิบัติ และทัศนคติที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

(ลงชื่อ).....ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(นางตฤณี เหมืองหลิ่ง)

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

(นายไสซันต์ ตั้งภูมิ)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ดร.ณิ เหมือนหลัง

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

Digital Literacy : ความฉลาดทางดิจิทัล

(Digital Intelligence)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 6 กันยายน 2569

Ah.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (กรม)
Digital Government Development Agency (Public
Organization) (DGA)
Date: 2026-09-06T01:30:26.922+07:00